Tillæg til Skovplejeplan for Farum Kommune
Februar 2002

10. februar 2002

Tillæg til
Skovplejeplan for Farum Kommune
2002

Indholdsfortegnelse

1. Tillæg 2002.....side 1
2. Plejens formål.....side 2
3. Naturskov.....side 2
4. Farumbøgen.....side 2
5. Tyndingshugst.....side 3
6. Udgåede og væltede træer.....side 3
7. Foryngelse af skoven.....side 3
8. Sundhedstilstanden i skoven.....side 5
9. Vedligeholdelse af bredarealer.....side 5
10. Inventar.....side 5
11. Regulering af ridning.....side 5
12. Sankning af brænde.....side 6
13. Planteskole.....side 6
14. Bekæmpelse af bjørneklo.....side 6
15. Plejearbejdet.....side 6
16. Godkendelse af tillægget.....side 6
17. Revision af skovplejeplanen.....side 6
18. Gennemgang af skovplejeplanens 25 delområder.....side 7

1. Tillæg 2002

I 1988 vedtog Farum Byråd en plejeplan for de kommunalt ejede skove og skovområder ejet af Farum Menighedsråd.

Planen er derefter godkendt af Hovedstadsrådet, Skov- og Naturstyrelsen og Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts sydlige fredningskreds. Efter Hovedstadsrådets nedlæggelse i 1990 er beføjelserne i forbindelse med skovplejeplanen overgået til Frederiksborg Amt.

Planen har været revideret i 1992 og 1997.

I de forløbne år har planens intentioner været fulgt meget nøje, og Skovplejegruppens medlemmer har holdt møde forår og efterår, hvor det næste halve års arbejde er blevet planlagt, samtidig med at det foregående halve års arbejde er blevet besigtiget.

Dette tillæg er en revision af ovennævnte skovplejeplan fra 1988.

Tillægget er udarbejdet af Farum Kommunes skovplejegruppe, bestående af:
Lisbet Heerfordt, Farum Naturparks Venner
Ulla Hellner, Byplanarkitekt
Finn Henriksen, Drift og Anlæg, Farum Kommune
Arne Kølbæk-Pedersen, Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteen
Poul Petersen, forstkandidat.

2. Plejens formål

Plejens formål er:

A.
At sikre, at de dele af Farum Sø og Furesø, der ligger i Farum Kommune, i overensstemmelse med eksisterende fredninger og den overordnede planlægning til stadighed bevares som skovomkransede søer af stor landskabelig værdi.

B.
At bevare løvskovsarealerne med bøgen som dominerende træart, med lang omdriftstid og med bøge af den for egnen karakteristiske type, samt at sikre at naturskovsarealerne plejes skånsomt og på en måde, der bevarer deres specielle særpræg.

C.
At søbredderne sikres som gode levesteder for en søbreds naturlige plante- og dyreliv og at de kan fungere som spredningskorridor.

D.
At sikre, at den rekreative udnyttelse af arealerne kan ske uden unødigt forbrug af naturen, således at mange uden gene for andre kan nyde at færdes på og langs søerne.

Der henvises til Skovplejeplan 1988, hvis der ønskes en mere fyldestgørende gennemgang af planens formål og intentioner.

3. Naturskov

Skoven langs Farum Søs nordbred er i en rapport fra Danmarks Geologiske Undersøgelser om de tilbageværende naturskove udpeget til særligt interesseområde på grund af sin værdifulde bevoksning. Det specielle ved de såkaldte naturskovsarealer er, at de stammer fra tiden før man begyndte at drive intensivt skovbrug i Danmark, og hvor skoven var lysåben og tjente som græsningsareal for kreaturer. Træarterne er i genetisk henseende ubesmittede, idet de er fremkommet efter bestøvning med pollen fra træer af lokal afstamning, og ikke fra træer af udenlandsk oprindelse. Træerne er ikke plantet, men er sået naturligt af de på stedet værende træarter. Træerne bærer hyppigt spor af græsning eller stævningsdrift, hvilket især kan ses i området ved Gretheshøj. Her udgør bøgeskovsarealerne et typisk guldalderlandskab.

4. Farumbøgen

Med "Farumbøgen" menes de gamle bøgetræer af lokal oprindelse, der vokser på skrænterne ved Gretheshøj og Grethesholm, se område 1a og 2.

Træerne har en anden vækst end den bøg, der dyrkes i dag. Kronerne er brede og lavt afsat og har bugtede kronegrene. Enkelte har ret stamme og bred krone. Mange af bøgene er 200 til 250 år gamle og enkelte måske 300 år. Disse egnskarakteristiske bøge er meget vigtige at bevare, dels af hensyn til landskabsbilledet og dels som en genetisk ressource.

5. Tyndingshugst

I henhold til skovplejeplanen er der udført tyndingshugst på en del af arealerne. Formålet er at fremme løvskovsarealer med lang omdriftstid med bøge af den på egnen karakteristiske type som hovedtræart.

Desuden er det hensigten at sikre, at naturskovsarealerne bevarer deres særpræg, og at nedenstående træarter i prioriteret rækkefølge fremmes:

1. Bøg- eg- fuglekirsebær – avnbøg.
2. Ask – rødel – hestekastanie – birk.
3. Ær (ahorn) – poppel – elm.

Æren er en voldsom konkurrent til eg, ask og til en vis grad bøg, og skal nogle steder holdes i ave.

Herudover ønskes mindre træer og buske af arterne hyld, røn, hassel, tjørn, slåen, abild og mirabel bevaret i underskov og skovbund, hvor det er muligt. De fleste af de nævnte træer og buske er smukt blomstrende arter, hvis frugter giver føde til fugle, bier og andre af skovens dyr.

Udpegning af træer til tyndingshugst må kun foretages af Skovplejegruppen.

6. Udgåede og væltede træer

I den forløbne femårsperiode (1997-2001) er der fældet træer langs stier, når træerne udgjorde en fare for folks færden. Disse træer er fjernet fra stedet. Uden for stierne fjernes udgåede og væltede træer kun i begrænset omfang, idet det er skovplejeplanens hensigt, at skoven skal stå som en udyrket skov, hvor vedproduktionen ikke udnyttes, og hvor de væltede træer, bliver liggende til gavn for fugle, svampe og insekter.

7. Foryngelse af skoven

I henhold til Skovplejeplanens formål skal foryngelse af skoven ske med Farumbøge, suppleret med de under punkt 5 nævnte løvtræer. I 1990 blev der startet en planteskole. Frø af Farumbøg og agern blev indsamlet på Grethesholm af Farum Skovbørnehave og sået på et harvet stykke jord på Farum Renseanlæg. Planterne blev sået og passet med renholdelse, til de var store nok til udplantning i skoven. Senere blev også et areal ved nyttehaverne nord for Slangerupvej benyttet. Planteskolearealerne er nu ikke længere til rådighed.

På Grethesholm (område 1a på kortet figur 2) blev en rødgranbevoksning fældet. Derefter blev området tilplantet med Farumbøge fra planteskolen. Planterne er i god vækst og hegning har ikke været nødvendig.

Der er i perioden 1992- 1996 etableret en udvidelse af skovbræmmen langs Farum Sø på nordsiden ud mod markerne (område 5 på kortet figur 2). En ca. 15 meter bred bræmme af marken blev tilplantet med Farumbøge, fremdrevet på kommunens planteskole af bog fra Grethesholm. Områdets afgrænsning blev markeret ved opsætning af et glat trådhegn og ved plantning af enkelte

røn, hæg, fuglekirsebær, slåen og hvidtjørn. Arealet udgør ca. 10.220 m^2. I april 1996 er der efterplantet med 800 stk. Farumbøge. Træerne er i god vækst, og det er ikke længere nødvendigt at slå den urteagtige vegetation mellem træerne.

I en del af Farumgård Skov er der foretaget foryngelse af skoven ved plantning af Farumbøge. Et område nord for Farumgårds Allé bestod næsten udelukkende af elmetræer (område 10 på kortet figur 2). Disse blev i 1997 fældet p.g.a. elmesygen og arealet tilplantet med 400 Farumbøge. Der blev opsat et vildthegn for at beskytte de nyplantede træer mod råvildtet. Træerne er i god vækst.

Der har således været gode resultater med fremavl af planter af den lokale Farumbøg i planteskole med efterfølgende udplantning i skoven både ved nyetablering på tidligere agerjord og ved afdrift af partier med nåletræ henholdsvis elm. Vildthegn kan være nødvendigt til sikring både mod råvildt og mod intensivt slid.

Efter et fint oldenår i 1991 skete der mange steder i skoven en kraftig selvsåning af bøg, også på arealer der igennem flere år havde været præget af manglende opvækst.

På Gretheshøj (område 2 på kortet figur 2) var det i perioden 1988-91 ikke lykkedes at fremme den naturlige selvforyngelse af bøgeskoven. Derfor blev det nødvendigt, at foretage et mere effektivt indgreb. På dette sted var den megen færdsel den største hindring for selvforyngelse af skoven. Her blev der til beskyttelse af opvækst opsat et vildthegn. Dette blev opsat, så det ikke afskærer de eksisterende stiforløb, men følger disse. Der blev etableret muligheder for adgang til indhegningen. Efter opsætningen af vidthegnet skete der hurtigt en kraftig foryngelse af bøgeskoven ved selvsåning. Det viste sig derfor unødvendigt at foretage plantning på området, hvilket ville have været uønsket på grund af områdets specielle karakter.

Også på Grethesholm skete der selvsåning i overflod. En del af disse Farumbøge er senere brugt til udplantning på andre af skovplejeplanens delområder f.eks. på Skallepanden (område 20 på kortet figur 3).

Denne tendens er set på mange af skovplejeplanens delområder. Mange steder har udlægning af kvas og store grene givet ly for fremspiring af nye bøgeplanter, og lysning som følge af tynding og elmesyge sammen med de sidste års gunstige vejrbetingelser har begunstiget selvsåning. Da denne form for selvforyngelse er billig og kun kræver arbejde i form af tyndingshugst, bør den gives større vægt.

På Høje Klint (område 21 på kortet figur 4), på et sted, hvor den gamle bøgeskov er i forfald, blev den store nyspiring i 1991 udnyttet ved at enkelte større træer blev fældet for at give lys til de mange fremspirende bøgeplanter. Samtidig blev der langs skrænten nordlige kant opsat et hegn, der virker færdselsregulerende. Cykling ud over skrænten med deraf følgende slid er næsten helt ophørt.

De selvsåede planter voksede godt i 1991, men hovedparten døde i 1992. Der var tilsyneladende for lidt vand og for megen træk, til at planterne kunne gro. Der blev derfor suppleret med plantning af Farumbøge. Disse er i god trivsel, og der er opvækst af fuglekirsebær.

På baggrund af disse erfaringer anses kombinationen af selvsåning og fremavl på planteskole som det ideelle. Det anbefales, at der igen stilles et mindre areal til rådighed til etablering af planteskole,

hvilket vil give mulighed for stabil forsyning med udplantningsplanter med afstamning fra de oprindelige Farumbøge.

8. Sundhedstilstanden i skoven

Sundhedstilstanden i skoven er god – træernes alder taget i betragtning. Man må dog regne med, at en del af træerne vil falde inden for en overskuelig årrække, hvorfor foryngelse af skoven skal fortsættes, hvis skoven skal bevares fremover.

Elmesygen har siden 1988 betydet meget store ændringer af skoven, idet hovedparten af elmetræerne nu er døde.

Farumgårds Allé består af gamle træer af lind og hestekastanie. Nogle af allétræerne er medtagne, og der er huller i rækkerne. Hullerne udbedres ved indplantning af nye træer af en vis størrelse.

Færdsel uden for stierne forhindrer mange steder en naturlig selvsåning af skoven.

9. Vedligeholdelse af stier og bredarealer

I den forløbne 5-årsperiode er der foretaget en løbende vedligeholdelse af bredsikring, der tidligere er foretaget langs med stien ud for Fredtofteparken. Bredsikring er ligeledes ønskelig enkelte steder ved stien fra Gretheshøj til Farum Kirke, fordi den forhøjede vandstand i Farum Sø nogle steder gør, at naturstien skylles væk.

Man må påregne en løbende vedligeholdelse af bredsikringen.

10. Inventar

Der er opsat borde, bænke og affaldsstativer mange steder langs søbredderne.

Der er 3 bålpladser. De to anvendes til sankt hansbål. Den tredje anvendes af private. Pladsen må benyttes efter forudgående henvendelse til kommunen. Kommunen lægger færdigt brænde ved bålpladsen for at undgå uønsket sankning i området.

Flere steder er der opsat bomme eller udlagt store natursten for at hindre motorkørsel og ridning. Der er opsat skilte til oplysning om pågående plejearbejder og skilte med oplysning om, at hunde skal føres i snor.

11. Regulering af ridning

Der rides en del i skovene langs med Farum Sø, trods rideforbud. Der har flere gange været opsat skilte med oplysning om, at ridning er forbudt, men skiltningen er ikke blevet respekteret.

Ridning ønskes ikke i skovarealerne, fordi stierne ikke er anlagt som ridestier, og ridning uden for stierne slider meget på skrænter og skovbund og hindrer selvforyngelse af skoven.

For at imødekomme ønsket om ridestier er det nødvendigt, at der i den øvrige del af kommunen etableres et tilstrækkeligt ridestisystem. Farum Kommune har forsøgt at skabe forbindelse til ridestisystemet i Stenløse Kommune, men desværre uden held.

12. Sankning af brænde

Byens borgere kan efter ansøgning hos Teknik og Miljø få tilladelse til at sanke træ, skovet på den kommunalt ejede del af skovområderne. Der vil kun kunne gives et begrænset antal tilladelser.

Sankning af brænde på arealer, ejet af Farum Menighedsråd, administreres af Farum Menighedsråd via Farum kirkegårdskontor.

13. Planteskole

Det anbefales at der etableres en planteskole enten på et kommunalt areal eller at der indgås en samarbejdsaftale med en privat planteskole. I planteskolen sås bog indsamlet på områderne ved Gretheshøj og Grethesholm for at frembringe Farumbøge til udplantning i skoven.

14. Bekæmpelse af bjørneklo

Bjørneklo bekæmpes ved rodstikning i foråret og efterfølgende naturlig udskygning ved hjælp af andre plantesamfund. I Skovvænget (område 12 på kortet figur 2) forsøges bekæmpelsen udført ved fåregræsning bag hegn.

15. Plejearbejdet

For at sikre kvaliteten af de nødvendige indgreb i skovtilstanden er det nødvendigt, at alt arbejde f.eks. plantning, udtynding og fældning af døde træer foretages af entreprenører med den nødvendige faglige viden. De skovarealer, der er ejet af Farum Menighedsråd, plejes af menighedsrådet efter de retningslinier, der er fastlagt i skovplejeplanen.

Der må ikke foretages nogen fældninger, beskæringer eller fjernelse af underskov, væltede eller døde træer uden udvisning foretaget af Skovplejegruppen. Kun træer, der er væltet ud over offentlige stier fjernes umiddelbart.

Da skovarealerne er meget sårbare, er det vigtigt, at fældning og færdsel uden for stierne i forbindelse med plejearbejdet foretages skånsomt og med så ringe skade på jordbund og vegetation som muligt. Motoriseret arbejdskørsel i naturskovsarealerne må i så høj grad som muligt undgås eller kun ske, når jorden er frostbunden.

Naturstierne bevares som en 1 max. 2 meter bred jordsti uden nogen form for belægning eller belysning. Eventuelle opfyldninger af huller i stien må ske med jord, evt. leret grus og ikke med slagger.

16. Godkendelse af tillægget

Nærværende tillæg er godkendt af Vej og Trafikudvalget på vegne af Farum Byråd. Tillægget er fremsendt til Frederiksborg Amt, Skov- og Naturstyrelsen ved Københavns Skovdistrikt og Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt til godkendelse.

17. Revision af skovplejeplanen

Farum Kommunes Skovplejeplan revideres næste gang i 2006.

18. Gennemgang af Skovplejeplanens 25 delområder

I de følgende afsnit vil de 25 delområder i Skovplejeplanen blive nærmere gennemgået.

For hvert område oplyses, hvilken pleje der ønskes udført i perioden 2002- 2006.

Hvis man ønsker en beskrivelse af områdernes tilstand i 1985, inden plejen begyndte, henvises der til "Skovplejeplan, Farum Kommune 1988". Heri findes også en gennemgang af de fredningsmæssige interesser, der knyttet til de enkelte områder.

Område 1a. Grethesholm

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Området er en del af de få tilbageværende naturskove i Hovedstadsregionen og rummer sammen med Gretheshøj kerneområdet for Farumbøgen.

En markant ås dækket af en i genetisk forstand værdifuld, gammel bøgebevoksning, i den vestlige del med islæt af andre løvfældende træarter og rødgran. Især på åsryggen bærer jordbunden præg af slid, og der er ingen opvækst. Mod syd er skovbrynet intakt, og der er slåenkrat med mindre, åbne græs- og urtepartier. Et sted er opsat borde og bænke.

Der er fundet redskaber fra stenalderen. Formentlig indeholder området kulturspor, der bør søges registreret og bevaret.

I rapporten "Naturskovsarealer i Københavns og Frederiksborg Amter. En registrering af naturskove og græsnings- og stævningsskove", Danmarks Geologiske Undersøgelser, 1985, beskrives området som følger:

"Bevoksning af forskelligaldrende bøg, hvoraf de fleste er ca. 150 år, men ældre træer op til ca. 200 år findes også på kuperet morænebakke. Bøgene har normalt en rank og regelmæssig stamme, men to-flerstammede træer, fremkommet ved stødskud, ses navnlig i den vestlige del af området. Træerne er bredkronede, men ikke særligt høje. Midaldrende eg, fuglekirsebær, elm og ær vokser hist og her mellem bøgene. Bevoksningens sundhedstilstand er generelt god, selvom der findes udgåede træer og træer med døde gren- og stammepartier. Nogle få lysninger er til stede på bakkeplateauet. Her vokser yngre eg og birk og krat af slåen. En mindre granplantning ses også. Hyld, lidt bøgeopvækst, enkelte røn, hassel og seljepil udgør den sparsomme underskov. Brombær og stikkelsbær vokser nær lysning. Muldbund.

Markant bevoksning med stor landskabelig værdi. Forekomsten af stikkelsbær og slåenkrat på bakkeplateauet kan antyde, at der tidligere har ligget en mindre bebyggelse på området."

Frø af Farumbøg og agern blev i 1990 indsamlet på Grethesholm af Farum Skovbørnehave og sået på et harvet stykke jord på Farum centralrenseanlæg samme efterår. Der skete fin spiring. Planterne blev renholdt og passet i planteskolen. I perioden 1987-91 blev rødgranbevoksningen på plateauet i den nordvestlige del af Grethesholm fældet. Derefter blev området tilplantet med Farumbøge fra planteskolen. Planterne er i god vækst og hegning har ikke været nødvendig.

Efter tilplantningen skete der en meget kraftig selvsåning af bøg på dele af lysningen. En del af disse Farumbøge er brugt til udplantning på andre af skovplejeplanens delområder.

I den vestligste del af området er der tæt, sluttet bøgeskov af god sundhedstilstand uden underskov.

Som følge af færdsel sker der kraftigt slid på vegetation og jordbund på selve åsryggen, især i den østligste del på den stejle skråning mod parkeringspladsen. Øges dette slid, må der overvejes indgreb.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Naturskov domineret af bøg. Områdets særpræg ønskes i så høj grad som muligt bevaret. Enkelte nåletræer ønskes bevaret af hensyn til rovfugle. Mod nord sammenhængende skovbryn, gerne med naturlig kratopvækst i bunden. Også mod syd ønskes krattet i skovbrynet bevaret.

De gamle bøge bevares længst muligt.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Tyndingshugst af hyld og birk i opvæksten.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Områdets bevoksning må formentlig sammen med bevoksningen på Gretheshøj anses for at være den mest værdifulde langs Farum Sø, hvorfor fældninger her må foretages med den største hensyntagen. Ligeledes bør sikring af kontinuiteten af skovbevoksningen gives særlig opmærksomhed i dette område.

Ved fældninger og nyplantninger i området må der tages højde for at kulturspor ikke slettes.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Stien rundt om Grethesholm vedligeholdes som stampet jordsti i en minimumsbredde på 1,5 m af hensyn til kørestolsbrugere.

Borde og bænke vedligeholdes. Der foretages ingen græsslåning. Ved lysningen med bordene og bænkene foretages tyndingshugst, så der med tiden kan udvikles en eller flere fritstående ege med brede kroner.

I bøgeopvæksten på plateauet fjernes ær, pil, og birk. Enkelte birke kan blive stående i hullerne indtil videre. Det døde egetræ skal blive stående af hensyn til spætter og andre dyr. Syd for plateauet fældes birkene, hvorved de tilbageværende bøge sikres bedre vækstbetingelser.

Sliddet på åsens erosionsskrænt følges.

I skovbrynet mod nord tyndes kraftigt i opvæksten til fordel for bøg. Flere store ær fjernes. Hassel skånes.

Område 1b. Åben græs- og urteeng ved Grethesholm og bålplads

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Området er en tidligere hestegræsset eng. Græsningen er ophørt før 1985. I den sydvestlige del er der sket selvsåning af skovtræer, især ask og ær. Hovedparten af området er dækket af græs- og urtevegetation med spredte tjørn, mirabel og rosenbuske. Nogle partier er dækket af høj vegetation med gyldenris, hindbær og brændenælde. Store dele er dækket af lavere artsrig græs- og urtevegetation.

Området rummer 1 måske 2 overpløjede gravhøje.

I områdets vestlige del er der etableret en bålplads til brug for kommunens borgere. Retningslinier for pladsens brug fremgår af skilte på stedet og kan desuden oplyses på Rådhuset.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Åben, artsrig græs- og urteeng med spredte, fritstående træer og buske.

Området ønskes fastholdt som et tidligt successionsstadie af en tidligere græsningseng i tilgroning med opvækst af selvsåede ege og bøge tættest skoven og græsningstålende arter som f.eks. tjørn og rose på de frie områder.

Nærmest skoven ønskes enkelte fritstående bøg, eg og ær.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Maskinel høslæt.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
I den åbne del af området fjernes ask og ær.

Der tyndes kraftigt i opvæksten, idet følgende arter prioriteres:

1. Bøg og eg (enkelte fritstående)
2. Mirabel, tjørn, rose og æble.

Hvert år foretages der maskinelt høslæt. Der anvendes evt. en grenknuser, der kan rydde uønsket opvækst af træer og buske samtidig med, at græsset slås. Dette foretages primært om foråret. Hvis det ikke nås før 1. maj, udskydes det til efter 1. august af hensyn til fuglenes yngletid.

Nærmest skoven foretages tynding af æren.

Bålpladsen vedligeholdes.

Område 2 Gretheshøj

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Værdifuld gammel bøgeskov i markant istidslandskab med øst-vest og sydøst-nordvestgående åse og tunneldalsskrænter .

Oldtidslandskab med mange kulturspor fra sten- og bronzealder. Et antal hulveje i Præsteskoven syd for Farum Sø mødes ud for Dronningeholm. Nord for Farum Sø leder en hulvej videre mod nord med en stribe af stengrave fra sten- og bronzealder langs oldtidsvejen. Gretheshøj er den eneste næsten intakte af disse høje. Nord for Gretheshøj er der på skrænterne fundet redskaber fra stenalderen som tegn på skovrydning og agerbrug. Også på Grethesholm er der fundet redskaber fra stenalderen.

Gretheshøjområdet består af en sydøst-nordvestgående markant åsryg med to gravhøje og en øst-vestgående ås, der er en del af Farum Ås. Mellem disse 2 åsrester går hulvejen Kong Volmers Vej.

På det højeste punkt er registreret en gravhøj, formentlig fra stenalderen. Stenene er ikke synlige, men jorden er stærkt blandet med flinteskærver. Gravhøjen antages at være 15x15 m stor og 1,2 m høj. Denne gravhøj har ikke noget navn.

Lidt nordligere på det andet højdepunkt på åsryggen ligger Gretheshøj. Den stammer fra bronzealderen, ca. 4000 år før vor tidsregning. Kammeret består af 10 bæresten og 3 dæksten. Både kammer og gang er brolagte, og mange af stenene i væggen er kalkede. Gravhøjen er tinglyst som værende 10x23 m.

Bøgeskoven på dette sted anses for at være en af de mest værdifulde rester af naturskov i Hovedstadsområdet.

I rapporten: "Naturskovsarealer i Københavns og Frederiksborg Amter. En registrering af naturskove og græsnings- og stævningsskove", Danmarks Geologiske undersøgelser 1985, beskrives et areal, der svarer til områderne 2, 3 og 4 på kortet figur 2 som følger:

"På sydvendt skrænt ved Farum Sø vokser blandskov af bøg, eg, elm, ask og el. De ældste træer er bøg, hvoraf en stor del er 200-250 år og enkelte måske 300 år. Gamle træer findes særligt i den vestlige del af området, og de bærer næsten alle præg af at have været skåret ned i ca. 0,5 m højde. Træerne har uregelmæssig stammebasis, hvorfra der udgår 2-flere stødskud, der danner uregelmæssige stammer. Kronerne er brede og lavt afsat og har bugtede kronegrene. Enkelte har ret stamme og bred krone. De er vokset op i skoven efter at stævningen er ophørt. Midaldrende og yngre ask og elm findes almindeligt på de stejle skrænter. Enkelte ær er også til stede. Ved søbredden er der midaldrende og yngre el. Der er således etableret en naturlig træartzonering på skrænten. Bevoksningens sundhedstilstand er god, men på de gamle bøge ses en del sår og døde kronegrene. Enkelte bøgeruiner forekommer også. Opvæksten er ret sparsom på grund af sluttet kronetag. Den sparsomme underskov domineres af elm, bøg og ær. Tjørn, hyld, hassel og slåen findes enkelte steder, mest i lysninger. Jordbunden er muld.

Medens bøg, el og gamle ege sikkert tilhører stedets oprindelige trævegetation er det svært at afgøre, om ask og elm er plantet. Tilstedeværelsen af flere ældre ask og elm sandsynliggør dog, at

disse træarter har været til stede i ældre tid. De yngre generationer af eg, ask og elm samt ær er måske plantede."

Det er dette område, der sammen med Grethesholm er Farumbøgens kerneområde. Disse bøge er efterkommere af de oprindelige, selvsåede bøge fra før den tid, hvor man begyndte at drive intensivt skovbrug i Danmark. Området er naturskov med spor efter græsning eller stævning.

Der er sket et meget væsentligt forfald i bøgebevoksningens mest centrale og ældste parti.

I perioden frem til 1992 betød færdsel, ridning og crosscykling uden for stierne, at begge gravhøje var helt vegetationsløse og erosion var i gang. Forsøg med opsætning af bomme og skilte og udlægning af grene og store stammer til regulering af færdslen har ikke haft nogen effekt. Publikums færdsel foregik spredt over en stor del af området, dels uden for stien, og dels på flere parallelt forløbende stier. Desuden benyttedes højene til ski- og kælkebakke.

Da det i perioden 1988-91 ikke lykkedes at fremme den naturlige selvforyngelse af bøgeskoven på dette område, blev det nødvendigt, at foretage et mere effektivt indgreb. I perioden 1992-1996 blev der til beskyttelse af opvækst og nyplantning opsat et vildthegn. Dette er opsat, så det ikke afskærer de eksisterende stiforløb, men følger disse. Der er etableret muligheder for adgang til indhegningen.

Formålet med plejen er
- at bevare de gamle, mangestammede Farumbøge på området længst muligt,
- at sikre, at området, efterhånden som de gamle træer falder, dækkes af nye Farumbøge, og at skovtypen så vidt muligt bevares som lysåben "guldalderskov" med bredkronede træer,
- at standse nedslidningen af fortidsminderne. Højene ønskes med tiden at fremstå med et græsdække, der forhindrer erosion, i lysninger, omgivet af bøge.

Efter opsætningen af vildthegnet skete der meget hurtigt en kraftig foryngelse af bøgeskoven ved selvsåning. Det viste sig derfor unødvendigt at foretage plantning på området.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Naturskov domineret af bøg. Områdets særpræg ønskes i så høj grad som muligt bevaret. En bevarende pleje af gravhøjene tages op i samråd med Nationalmuseet.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Store grene og kvas er udlagt på Gretheshøj og har med succes fungeret som færdselsregulering.

Tyndingshugst i de selvsåede bøge i vinteren 1999/2000

Udtynding af røn og elm på gravhøjene i 2000/2001.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Områdets bevoksning må formentlig sammen med bevoksningen på Grethesholm anses for at være den mest værdifulde langs Farum Sø, hvorfor fældninger her må foretages med største hensyntagen. Ligeledes bør sikring af kontinuiteten gives særlig opmærksomhed i dette område.

Ved fældninger og evt. senere nyplantninger i området må der tages højde for, at fortidsminderne og øvrige kulturspor ikke lider skade.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Vidthegnet vedligeholdes.

På gravhøjene fjernes ær og birk af hensyn til bøgeopvækst.

Forbudet mod ridning må håndhæves. Der er etableret en bom ved indgangen fra Kong Volmers Vej til hindring af ridning og opsat skilte.

Der opsættes skilte med oplysninger om den pågående pleje. Frederiksborg Amt anmodes om at opsætte en oplysningstavle om fortidsminderne, gerne også om hele området, omfattende Grethesholm og Dronningeholm og dets betydning som vadested over Mølleåen ved udmundingen til Farum Sø.

De gamle bøge bevares længst muligt. Eventuelle nedfaldne grene fjernes fra fortidsminderne. Opvækst af buske og træer i en afstand af ca. 15 meter fra højfoden fjernes. Undtaget er eventuelle selvsåede tjørn og bøge, der kan danne solitærtræer med tiden. Der foretages tyndingshugst med prioritering af bøg, eg og hassel.

I områdets østligste del fjernes en gruppe ca. 5 meter høje asketræer.

Da det fortsat er et problem, at forbudet mod ridning ikke respekteres, er det nødvendigt, at Teknisk Udvalg etablerer et tilstrækkeligt ridestinet i den tilstødende del af kommunen, så ryttere kan henvises til lovlige ridestier.

Område 3. Sumpskovbræmmen syd for naturstien fra Gretheshøj til Farum Kirke.

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Bræmme af naturlig sumpskov af varierende bredde, domineret af birk, pil og el. Sammenhængende skovbryn mod søen med mange udhængende træer. Flere steder smal rørsump og naturlig fugtigbundsvegetation.

En beskrivelse af naturskoven på området er gengivet under område 2, Gretheshøj.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Som nu.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Området er en del af de få tilbageværende naturskove i Hovedstadsregionen, hvorfor pleje skal foretages særlig skånsomt i dette område.

Ingen tyndingshugst og ingen anden pleje.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Naturstien bevares som en 1 til max. 2 m bred jordsti uden nogen form for belægning og belysning. Eventuelle opfyldninger af huller i stien må ske med jord, evt. leret grus og ikke med slagger, da stiens gamle og uberørte forløb ønskes bevaret. Enkelte steder foretages der bredsikring ved hjælp af store natursten.

Område 4. Skovbræmmen nord for naturstien fra Gretheshøj til Farum Kirke.

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Meget smal bræmme af naturskov på en skrænt. Blandskov med mange gamle træer og med krogede, mangestammede bøge og "krukker". Enkelte gamle ege. Langs stien fra præstegården til søen er der en række gamle træer. En beskrivelse af naturskoven på området er gengivet under område 2, Gretheshøj.

Flere steder er der opsat bænke.

Der er fældet en del træer som følge af elmesygen, hvilket flere steder har givet store huller. I disse huller er der sket fin selvsåning af bøg. Der er stadig mange døde elmetræer tilbage.

Skovbræmmen er på en del af strækningen så smal, at enkelte væltede træer vil kunne give markante huller. Flere steder medfører færdsel ud over skrænten slid. I området lige øst for den nye kirkegård er sliddet som følge af brugen af plænen ovenfor særlig hårdt og medfører erosion. Der er parallelle stiforløb.

Trods forbud bliver der redet en del i området, hvilket giver hårdt slid og i perioder gør stien uanvendelig.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Naturskov domineret af bøg med et sammenhængende skovbryn mod søen. Sliddet på skrænterne bør søges begrænset. Færdslen kanaliseres til den sti, der går fra præstegården ned til søen. Her ønskes trærækken og stiforløbet bevaret.

Der ønskes ikke udsigt over søen fra plænen øst for den nye kirkegård, derimod ønskes bøgeskoven genetableret på dette sted.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Området rummer en af de få tilbageværende naturskove i Hovedstadsregionen, hvorfor pleje skal foretages særlig skånsomt i dette område.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Naturstien bevares som en 1 til max 2 m bred jordsti uden nogen form for belægning og belysning. Eventuelle opfyldninger af huller i stien må ske med jord, evt. leret grus og ikke med slagger, da stiens gamle og uberørte forløb ønskes bevaret.

Forbudet mod ridning må håndhæves. På steder, angivet på kortet figur 2, opsættes skilte og bomme til hindring af ridning og motorkørsel.

Der etableres en markering af, at færdsel ud over skrænten øst for den nye kirkegård ikke ønskes.

Vedligeholdelse af bænke langs naturstien.

I områdets nordlige kant står en række tynde bøgetræer. Der foretages udtynding i rækken for at give de tilbageværende træer mulighed for at udvikle sig. Der foretages tynding i bøgeopvæksten. I den vestlige del af området fjernes enkelte døde træer langs stien. I den østlige del fjernes flere større grupper af døde træer.

I områdets østligste del, direkte syd for den nye kirkegård, er der opstået et hul i skovbræmmen. Her suppleres den naturlige selvforyngelse med udplantning af Farumbøge. Det samme gøres andre steder, hvor der opstår huller i skovbræmmen.

Område 5. Præsteskoven.

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Der er i perioden 1992- 1996 etableret en udvidelse af skovbræmmen langs Farum Sø på nordsiden ud mod markerne. En ca. 15 meter bred bræmme af marken er tilplantet med Farumbøge, fremdrevet på kommunens planteskole af bog fra Grethesholm. Områdets afgrænsning er markeret ved opsætning af et glat trådhegn og ved plantning af enkelte røn, hæg, fuglekirsebær, slåen og hvidtjørn. Arealet udgør ca. 10.220 m^3. Arealet fremgår af figur 2. I april 1996 er efterplantet 800 Farumbøge. Træerne er i god vækst, og det er ikke længere nødvendigt at slå græsset mellem træerne. Tab af planter som følge af musegnav og græsvækst er beskedent, og det skønnes, at de tilbageværende planter kan skabe skovdække.

Der er anlagt en jordvej syd for den nyetablerede skovbræmme til brug for arbejdskørsel.

Direkte vest for den nye kirkegård, i område b, er der i en lavning et lille vandhul i den nyetablerede skovbræmme.

Farum Vandværk har i 1998/99 etableret to vandboringer i den nyetablerede skovbræmme.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Den nye skovbræmme er et sammenhængende skovbryn mod markerne til styrkelse af den gamle skovbræmme langs Farum Sø. Et krat med islæt af bærbærende buske, vil berige området med leve- og skjulesteder for dyrene.

På områdets sydvestlige del styrkes skovbrynet, ved at opvækst af ask i område a gradvist ved tyndingshugst erstattes med bøg.

Også opvæksten af el, birk og bøg på område c, ønskes ved tyndingshugst ændret til bøgeskov.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
I 1999 er der efterplantet ca. 100 Farumbøge i den nyetablerede skovbræmme.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Tyndingshugst i område a og c til fordel for bøg.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Der holdes øje med nyplantningens trivsel.

Område 6. Farumgårds Allé fra Farumgårds røde låge til Frederiksborgvej

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
En gammel allé, hvoraf en del er fredet. På nogle strækninger er træerne svækkede, og enkelte træer er gået ud. Midt på alléen viger trærækkerne ud og danner en cirkulær vigeplads. Alléen består af lind på den vestlige del og hestekastanie på den østlige del. Linden er plantet i flere omgange. Siden 1988 er der flere steder foretaget nyplantning af lind, hvor der før var huller i rækkerne. På den del af lindealléen, der forløber uden for skoven, er de plantede linde i god vækst. På den del, der forløber inde i skoven derimod, er det ikke lykkedes at få de plantede linde i vækst. Der er også plantet flere hestekastanier.

På de dele af alléen, der forløber uden for Farumgård Skov, danner alléen en sammenhængende kronerække, der set fra bysiden er med til at give byen dens grønne præg. På den del af alléen, der forløber gennem Farumgård Skov er et bælte langs hver yderside blevet ryddet, så lindetræerne har fået mere plads og lys.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Alléen ønskes bevaret som allé i hele sin længde fra Farumgård til Frederiksborgvej. Kastanielléen ønskes fortløbende genetableret ved plantning af nye træer, hvor der opstår huller i trærækkerne.

Lindealléen opretholdes så længe som muligt, hvorefter alléen genplantes på én gang, (tidshorrisont 25 – 50 år).

Hvad angår kastanielléen, kan der kun gives tilladelse til beskæring, hvor hensyn til sikkerhed eller elledninger kræver det.

På den strækning, hvor der er etableret gadebelysning, bør den holdes så beskeden og hensynsfuld som muligt. På stykket gennem skoven bibeholdes en grusvej uden belysning. Fortovene bibeholdes som grusfortove.

Saltning skal undgås.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Lindealléen er på den strækning, der løber gennem Farumgård Skov beskåret i vinteren 2000/2001.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Lindealléen beskæres ca. hvert 3. år efter erfaringer fra Frederiksborg Slotshave. Fodposerne beskæres hver vinter.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

På grund af sliddet på området ønskes vejen gennem Farumgård Skov lukket for motorkørsel og Fredtoftevej forlænget som adgangsvej for de to beboelsesejendomme, der ligger ved den røde låge. Se forslag til vejføring på figur 3.

Grusvejen vedligeholdes.

Kastanieallèen beskæres ikke. Tilladelse til mindre beskæringer kan kun gives, hvor hensyn til elledninger eller sikkerhedshensyn kræver det.

Der bør stadig gøres forsøg på at få plantet flere kastanietræer på Farumgårds Allé. Der plantes nye træer, hvor der opstår nye huller i trærækkerne. Ved Farumgårds Allé 9 udskiftes et af de gamle kastanietræer af hensyn til sikkerheden.

På det stykke, der løber gennem Farumgård Skov, holdes et bælte langs hver yderside ryddet, så allétræerne får plads og lys.

Område 7. Fredtofteparken.

Dette område udgår af Skovplejeplanen, da der i 1999 er etableret skulpturpark.

Område 8. Skovvænget syd for Fredtofteparken

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Området fremstår som kratskov af ær og ask og hyld, i den sydlige del rødel.

Bunden er fugtig og præget af nælder og bjørneklo. Resterne af den tidligere Krogvadrende kan ses i området.

På den nordlige og vestlige del slås græsset regelmæssigt. På den vestlige del af området er der en meget åben birkebevoksning og ved søbredden et opholds- og udsigtsareal med borde og bænke.

Sumpskovbræmmen er beskrevet under område 14.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Blandskov med naturlig kratopvækst.

Opholds- og udsigstarealet ønskes opretholdt.

Resterne af Krogvadsrendens forløb ønskes bevaret.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Tyndingshugst i bevoksningen af rødel.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Vedligeholdelse af borde og bænke. Regelmæssig græsslåning.

Område 9. Skovvængets Allé

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Værdifuld naturskov, domineret af bøg, og rest af kastanieallé (Skovvængets allé). Flere meget gamle bøge.

"I rapporten: "Naturskovsarealer i Københavns og Frederiksborg amter. En registrering af naturskove og græsnings- og stævningsskove", Danmarks Geologiske Undersøgelser 1985, beskrives området som følger:

"Ret smal bevoksning af forskelligaldrende bøg, hvoraf enkelte træer er ca. 250 år. Træerne er ranke og har således altid stået i sluttet skov. Enkelte midaldrende eg og elm findes blandt bøgene. Langs Farum Sø vokser el. Opvæksten er sparsom. Bøgene danner bryn mod næsten træløs mose og mod sø. Her er træerne bredkronede. Sundhedstilstanden er god. Muldjord."

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Naturskov domineret af bøg. De gamle bøge bevares længst muligt. Kastanierne langs Skovvængets Allé ønskes bevaret.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Området rummer en af de få tilbageværende naturskove i Hovedstadsregionen, hvorfor plejen skal foretages særlig skånsomt i dette område.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

På steder, angivet på kortet figur 3 er udlagt store natursten for at hindre ridning og motorkørsel. Disse skal bevares. Der etableres yderligere en bom til hindring af motorkørsel på Farumgårds Allé.

Der foretages tyndingshugst omkring de store, gamle ege i den sydøstlige del af området. Elm fjernes.

Område 10. Skovbræmme nord for Farumgårds Allé

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Gammel højskov domineret af bøg og eg med et intakt skovbryn mod byen. Dette er dog noget i forfald, idet mange gamle træer er væltet eller fældet og efterfølges af især ær.

Områdets østlige del bestod næsten udelukkende af elmetræer. Disse blev 1997 fældet p.g.a. elmesygen og arealet tilplantet med Farumbøge. Der er opsat et vildthegn for at beskytte de nyplantede træer mod råvildtet. Træerne er i god vækst.

Der findes en del henkastet haveaffald i den nordlige del af området.

Nord for skoven er der en åben lavning, hvor Krogvadsrenden tidligere løb.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Højskov domineret af bøg og eg. Skovbrynseffekten og de gamle bøge ønskes bevaret, gerne med islæt af andre løvfældende arter.

Den engagtige lavning nord for skoven ønskes holdt åben. Hvis man undlader at slå vegetationen mere end én til to gange i løbet af sensommeren, vil der efterhånden kunne udvikles et rigere plante- og dyreliv.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
I 1997 er elmetræerne i området blevet fældet. Der er opsat vildthegn og på den østlige del af området er plantet ca. 400 Farumbøge. Græsset mellem træerne er holdt nede ved en årlig slåning.

I marts 2000 er der efterplantet ca. 250 Farumbøge.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Det henkastede haveaffald fjernes.

Et bælte langs alléen ryddes, før opvækst af ær og hyld generer lindene.

Græsset langs naturstien ønskes kun slået én til to gange årligt i sensommeren.

Område 11. Skovbræmme syd for Farumgårds Allé

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Blandskov med især bøg, eg og pil. Mange gamle træer og flere meget store bøge. Skovbrynet mod engen er intakt. I "Gryden" er der god opvækst af bøg.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Skovbrynseffekten og de gamle bøge og piletræer bør søges bevaret gerne med islæt af flere løvfældende arter og gerne med væltede og døde træer i skovbunden.

Skrænten er væltpræget, hvilket sammen med ensidig lystilgang har givet træerne en skæv vækst.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
I en lysning i den vestlige del af området, "Gryden", er opvækst af elm og ær fjernet til fordel for bøgeopvækst.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Område 12. Skovvænget

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Åben højstaudeeng med spredte buske. Området er fugtigt og gennemskåret af en grøft. Området er næsten det eneste åbne engparti med naturlig vegetation på Farum Søs nordbred. Langs hele omkredsen er der intakte skovbryn. Området er vigtigt for rådyrbestanden og giver desuden gode fouragerings- og ynglemuligheder for en lang række andre dyrearter.

Bjørnekloen er i kraftig vækst i området. "Bjørnebanden", stiftet på initiativ af Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, har i 1999 forsøgt at hindre frøsætning af bjørnekloen manuelt, men det har vist sig at være et uoverkommeligt arbejde. "Bjørnebanden" har derfor dannet et fåregræsserlaug, og har fået tilladelse af kommunen til at udsætte får på en del af området. I foråret 2001 er der opsat hegn og udsat får.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Området ønskes bevaret som åben højstaudeeng med spredte buskkupler. Området har formodentlig tidligere været afgræsset og vil uden græsning eller høslæt i løbet af en årrække i tiltagende grad dækkes af krat.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Ask fældes til fordel for hyld og kirsebær.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Område 13. Ellesump syd for O. B. Muusvej.

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Sumpskov med dominans af rødel og med tæt krat og bundvegetation. Flere steder er der åbent vand. Området er ynglested for frøer og tudser.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Som nu. Dog ønskes bedre vandkvalitet i vandhullerne.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen

Ønsket pleje i perioden 2002-2006

På et sted, angivet på kortet, figur 3, lægges store natursten for at hindre motorkørsel samt opsættes skilte.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Område 14. Sumpskovbræmmen fra Farumgårds Park til O. B. Muusvej.

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Sumpskov, der danner et sammenhængende skovbryn mod Farum Sø. Området ønskes så uberørt som muligt, gerne med udhængende træer.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Sumpskov, der danner et sammenhængende skovbryn mod Farum Sø. Området ønskes så uberørt som muligt, gerne med udhængende træer.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Vedligeholdelse af bredsikring.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Vedligeholdelse af bredsikring.

Vedligeholdelse af bænke langs naturstien. Ingen græsslåning.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Område 15. Bådudlejningen
Området udgår af skovplejeplanen, da området ejes af DSB på nær det bebyggede areal, hvor Farum Lystfiskerforenings klubhus ligger.

Område 16. Fiskebækområdet
Området udgår af skovplejeplanen.

Område 17. Frederiksborgvej Syd

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Mindre skovområde mellem jernbanelegemet og Frederiksborgvej. Opvækst af især el og birk. Bjørneklo er i voldsom vækst i området.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Selvsået løvtræ under opvækst bevares. Bøg, el, tjørn og birk ønskes som de fremherskende træer i området.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
I vinterperioden 1997/98 er der foretaget udtynding i området.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Bekæmpelse af bjørneklo som beskrevet under punkt 14. Ingen forstlig pleje.

Område 18. Spejdergrunden

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Et mindre skovområde mellem Frederiksborgvej og motorvejen.

Blandskov, hovedsagelig af løvtræer. Flere store ege.

Meget kuperet terræn. På den centrale del et blødbundsområde.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Blandskov, gerne med krat.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Ingen.

Område 19. Frederiksborgvej Nord

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Smal skovstrimmel mellem jernbanelegemet og Frederiksborgvej. Blandskov, hovedsagelig af løvtræer. Fældning af store popler har givet mulighed for selvforyngelse. Denne udvikling følges.

I den sydligste del af området findes ung opvækst af især el, birk og ær i en sluttet græs- og urtevegetation.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Blandskov, gerne med krat i bunden

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
I vinteren 2001/2002 fældes de store popler. Derefter foretages tyndingshugst og døde elme fjernes. Der foretages hugst til fordel for rækken af spidsbladet løn langs stien.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Område 20, Skallepanden

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Området benyttes til klubaktiviteter for kano- og kajakklubben, med klubhus, anløbssted og bådeplads. Desuden benyttes området året rundt intensivt af kommunens skoler og institutioner.

Delområde a
Dette delområde rummer klubhus og opholdsareal med grillplads, borde og bænke. En kanal fører fra Furesøen ind til klubhuset med en anløbsplads for kanoer og kajakker. En buet bro fører over kanalen. Der er yderligere en lille sø. Søer og kanal er omkranset af rødel. Naturlig skov, hovedsagelig bestående af rødel, ask og birk.

Delområde b
Langs søen hovedsagelig pil, rødel og ask. Mod vest et hegn af birk, bøg og hassel. En lysning i den centrale del er præget af opvækst af pil. Bjørneklo er forsøgt bekæmpet manuelt og er trængt noget tilbage. En sti fører ned til Furesøen, hvor der er en lille lysning og en udsigtsplads. Uvedkommende har foretaget forsøg på bredregulering.

Delområde c
Parkeringsplads og bådopmagasineringsplads. Begge pladser er dækket af skærmende beplantning, bl.a. mirabel og fyr. På bådpladsen er plantet ær, der er i god vækst.

Delområde d
Blandskov. God opvækst af birk, ær, elm, eg og bævreasp. Mod nord fremtræder parcelhusene ret markant.

Det plantefelt, der fremgår af skovplejeplanen fra 1988, blev fjernet i tillægget til skovplejeplanen fra 1992 på grund af forekomst af god opvækst. Opvæksten er senere blevet destrueret af uvedkommende, ligesom en stor ær er blevet slået ihjel, formentlig ved injektion af plantegift i 2-3 borede huller.

Hele kanten af parcelhusområdet er præget af affaldshenlæggelse, uretmæssig fældning og beskæring af træer. Den nordlige del af arealet bliver benyttet til ulovlig aflæsning af haveaffald, der må stamme fra de nærliggende haver. Direkte syd for matr.nr. 1 aga ligger et oplag af betonsten.

På skråningen er der en græsklædt lysning.

Delområde e
En bakke med værdifuld bøgeskov i begyndende sammenbrud. Der er en gravhøj på toppen af bakken. Området bruges særdeles intensivt som legeområde og kælkebakke. Det plantefelt, der fremgår af skovplejeplanen fra 1988, er i tillægget til skovplejeplan fra 1992 vurderet ikke længere at være aktuelt, fordi der sker selvforyngelse af eg og bøg. De tidligere plantede ege er gået ud.

Det vurderes, at nyplantning vil kræve indhegning, hvilket er uønsket på grund af den rekreative brug af området. Selvforyngelse vurderes at have bedre mulighed for at få fat på dette sted. Neden for bakken er der udplantet ca. 10 Farumbøge, hvor 3 store bøge er væltet, og der er udlagt ris til beskyttelse af de nye træer.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området

Område a
Område a ønskes bevaret som nu.

Område b
I område b ønskes den eksisterende sumpskov og blandskov bevaret. Ved bredden bevares udsigtspladsen og den lille lysning. Bredden bringes tilbage til naturlig tilstand.

Område c
Parkeringspladsen og bådopmagasineringspladsen holdes dækket af skærmende beplantning.

Område d
Blandskov med en græsklædt lysning på skrænten. Parcelhusene i det nordvestlige hjørne ønskes skærmet af beplantning.

Område e
De gamle bøge på bakken søges bevaret så længe som muligt og forynget ved selvsåning.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Der er foretaget manuel bekæmpelse af bjørneklo. Der er fjernet døde elmetræer og foretaget tyndingshugst i område a og d.

3 store bøge ved foden af bakken i område e er fjernet efter stormfald. Der er plantet Farumbøge og udlagt ris til beskyttelse af de nye træer.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Der må ikke foretages nogen regulering af bredden langs Furesøen. Der må ikke ske opfyldning.

Område a
Tyndingshugst. Broen vedligeholdes.

Område b
Tyndingshugst. Bjørneklo og pil holdes tilbage. Vegetationen slås 2 gange om året. Der holdes øje med, at der ikke sker genvækst af bjørneklo. Udviklingen iagttages.

Område c
Træerne på bådpladsen opstammes i hovedhøjde.

Område d
Der foretages tynding i træerne op ad skrænten. Ær og elm fjernes til fordel for eg, birk og bævreasp. Avnbøgehegnet mod V. M. Amdrupvej holdes tyndet. Den græsklædte lysning holdes åben for træindvækst. Betonsten og hensmidt haveaffald fjernes. Den konstaterede selvtægt bringes til ophør.

Området ønskes opretholdt som blandskov med et åbent areal på skråningen øst for matr.nr. 1 aga.

Område e
Selvforyngelsen af bøg og eg følges. Om nødvendigt suppleres med udplantning af yderligere Farumbøge.

Område 21 Høje Klint

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
På den vestlige del af området (område a på kortet, figur 3) er der en smal skovklædt skrænt med store bøge. Umiddelbart bag ved ligger parcelhusbebyggelse. Fra stien er der udsigt ud mellem trækronerne. Der er en del hensmidt haveaffald i området.

På den østlige del af området er der en stor græsklædt fælled (område c) med en bålplads. En række villaer ligger direkte ud til fælleden, delvis uden slørende beplantning. På den vestlige del af fælleden er der ved en bænk et krat af mirabel og ask. Langs med søen er der en smal skovklædt skrænt (område b). Fra to udsigtskiler i skovbevoksningen en vid udsigt over Furesø, Store Kalv og Lille Kalv. I det vestlige udsigtskiler, hvor der er en lille badestrand, er der etableret en ny trappe ned til søbredden og opsat borde, bænke og affaldsstativer. Bøgebevoksningen direkte vest for badestranden er i forfald og der mangler opvækst. En stor nyspiring i 1991 blev udnyttet, ved at enkelte større træer blev fældet for at give lys til de mange fremspirende bøgeplanter. Stien langs skrænten nordlige kant blev sikret mod udskridning ved opsætning af et hegn. Dette virkede samtidig færdselsregulerende, og cykling ud over skrænten med deraf følgende slid er næsten helt ophørt. Der blev opsat et skilt med oplysninger om projektet.

De selvsåede planter voksede godt i 1991, men hovedparten døde desværre i 1992. Der var for lidt vand og for megen træk, til at planterne kunne gro. Der blev derfor suppleret med plantning af 26 Farumbøge. Disse er i god trivsel, og der er opvækst af fuglekirsebær.

På den østlige del af området (område d) er der enkelte fritstående fuglekirsebær og to holme af avnbøg. En sti fører ned til en privat bådplads. Ved bådpladsen findes meget store, gamle bøge. I områdets østligste del tjørn.

Blindehjemmet Solgaven har forsynet stien med bænke og hjælpemidler, der giver synshandicappede bedre muligheder for at benytte stien. I stiforløbet er der lagt brosten, der markerer stiens forløb, og hvor den deler sig. Bænkene er tydeligt markeret med fliser i grusbelægningen.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Skovbræmmen mod søen ønskes bevaret som bøgeskov. Bortset fra de to eksisterende udsigtskiler ønskes huller i skovrækken fyldt ud, efterhånden som de opstår. I de blivende udsigtskiler kan man overveje at plante krat, der vil gøre jævnlige rydninger af opvækst unødvendige. Den eksisterende bebyggelse bør søges sløret ved beplantning, f.eks. ved at der plantes spredte træer på det offentlige areal for at sløre husene, uden at udsigten fra husene hindres.

Neden for skrænten vil opstemning af et par kilder til nye vandhuller give nye levesteder for en række dyrearter.Hvis græsset på fælleden kun slås én gang til to gange om året, vil der efterhånden udvikle sig et mere varieret dyre- og planteliv.

Naturstien bibeholdes som jordsti uden belægning og belysning.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
En del udgåede elmetræer er fjernet. Tyndingshugst i området øst for badestranden.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Længst mod vest fældes to ud af tre bøgetræer, der tidligere har været klippet som hæk. Den tilbageværende bøg får dermed mulighed for at udvikle sig som solitærtræ. På den vestlige del af området på den smalle skovklædte skrænt foretages skånsom rydning af opvækst af elm m.m. i underskoven for at give udsigt. Nogle døde elme fjernes.

De 2 udsigtskiler holdes fri for opvækst.

Vedligeholdelse af borde og bænke.

Ud for flere af parcelhusene er det offentlige areal inddraget i de private haver. Foran flere huse mangler slørende beplantning, så husene tydeligt ses fra Furesøen. Udviklingen følges, og om nødvendigt plantes spredte træer på det offentlige areal for at sløre husene, uden at udsigten fra husene hindres.

I vinteren 2001/2002 begrænses mirabellekrattet på den vestlige del af den åbne fælled. Der er i dag 3 bænke. De 2 yderste fjernes. Krattet snævres ind, så den midterste del lades tilbage. Askene fældes. Krattet forsøges modelleret, evt. med iblanding af fuglekirsebær.

I den østligste del af området tyndes der i avnbøgene. En tjørn i den vestlige holm bevares. Udsigtsmulighederne i den østlige kile bevares.

Slåning af græs begrænses til 1 til 2 gange årligt.

Stien vedligeholdes som jordsti i en minimumsbredde på 1,5 m til kørestolsbrugere. De hjælpemidler for synshandicappede, som Solgaven har etableret, respekteres.

Område 22. Kloakledningen

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
En smal jordstrimmel med urteagtig vegetation og enkelte træer langs skellene.
Farum Lystfiskerforening har adgang til arealet og har etableret en bådebro.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Enkelte buske vil gøre området mindre ensartet og vil kunne give leve- og skjulesteder for planter og dyr.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Naturlig kratopvækst ønskes skånet i så høj grad som vedligeholdelse af kloakledningen tillader. Arealet vedligeholdes kun i nødvendigt omfang af hensyn til adgangsforhold til bådebroen.

Område 23. Forårsvej

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Langs områdets nordlige kant vokser på en ikke særlig høj skrænt flere gamle bøge. Syd for skrænten er der på et plateau sumpskov med blandet artssammensætning. Der er meget fugtigt, flere steder med sivende vand. Gennem den vestlige del går der en oprenset grøft.

I områdets østlige del er der etableret en udsigtskile og et opholdsareal.

Langs naturstien nord for området er der ung egebevoksning.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Området ønskes også fremover at henligge relativt vildtvoksende og upåvirket som blandet sumpskov med udhængende træer langs bredden.

Det fremsivende vand kan udnyttes til etablering af et nyt lavvandet vandhul, der kan tjene som ynglested for en række dyrearter. Derimod ønskes grøften ikke oprenset.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Tynding i ask. Tynding af ege langs stien. Omkring en meget gammel og særpræget bøg fjernes en del træer for at give bøgen bedre vækstbetingelser.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

Udsigtskilen og opholdsarealet i områdets østligste del holdes fri for opvækst.

Område 24. Enghaven

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
En jævn, næsten helt åben moseflade med en smal bræmme af elleopvækst langs Furesøens bred. Ellers er mosefladen domineret af tagrør. Hesselbækken munder ud nord for området og ledes i en grøft nord om dette.

Der har i perioden 1987-91 været fåregræsning på arealet med henblik på bekæmpelse af bjørneklo. Resultatet var meget tilfredsstillende. Bjørnekloen bekæmpes manuelt af naboer efter aftale med kommunen.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Området kan enten søges afgræsset eller overlades til sig selv. Det vil da i løbet af en årrække blive dækket af krat og skov. Blot må området friholdes for bebyggelse og anlæg.

Naturstien nord for området bibeholdes uden belysning og uden belægning.

En forbedret vandkvalitet i Hesselbækken er ønskelig, ligesom den godt kunne have et naturligt forløb. Dette kunne kombineres med etablering af et nyt vandhul.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Ingen forstlig pleje.

Område 25. Enghavevej

Beskrivelse af områdets tilstand i 2001
Vestlige del: sluttet skov af ung eg og mellemaldrende birk og rødgran.
Centrale del: gammel blandingsskov af bøg, eg, elm, rødgran, lærk, nogle få Weymouthsfyr og en enkelt skovfyr.
Østlige del: blødbundsareal med gammel rødel og ask.

Beskrivelse af den tilstand, der ønskes på området
Bevarelse af den sluttede skovtilstand og blandingsskov. Bevarelse af flest mulig gamle lærk og rødgran mellem bøg og eg. I den vestlige del prioriteres birk frem for rødgran.

Foretaget pleje i perioden 1997-2001
Ingen.

Ønsket pleje i perioden 2002-2006
Tynding i rødgran og hugst til fordel for Weymouthsfyr.

Om udførelse af plejearbejdet se punkt 15.

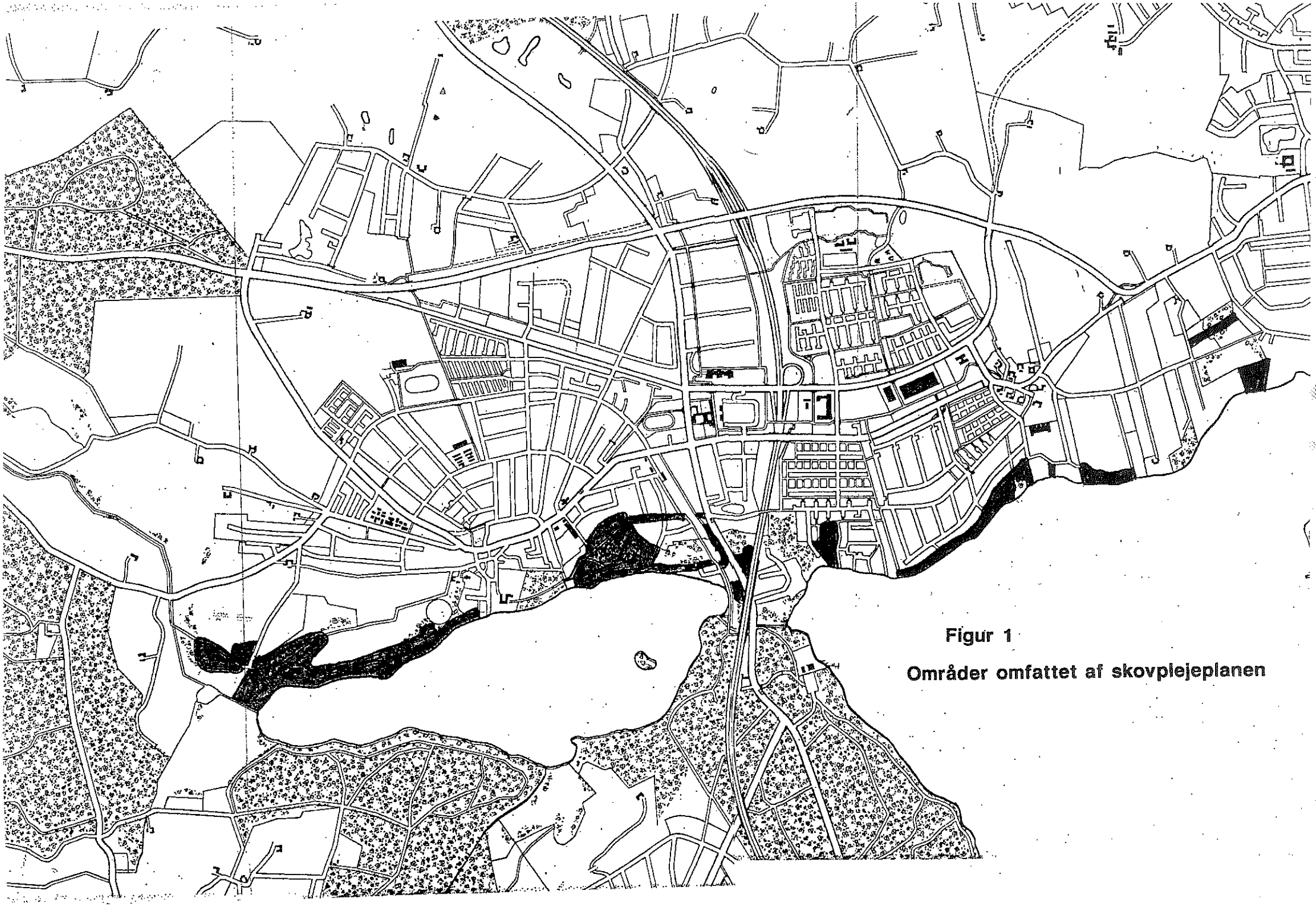

Figur 1

Områder omfattet af skovplejeplanen

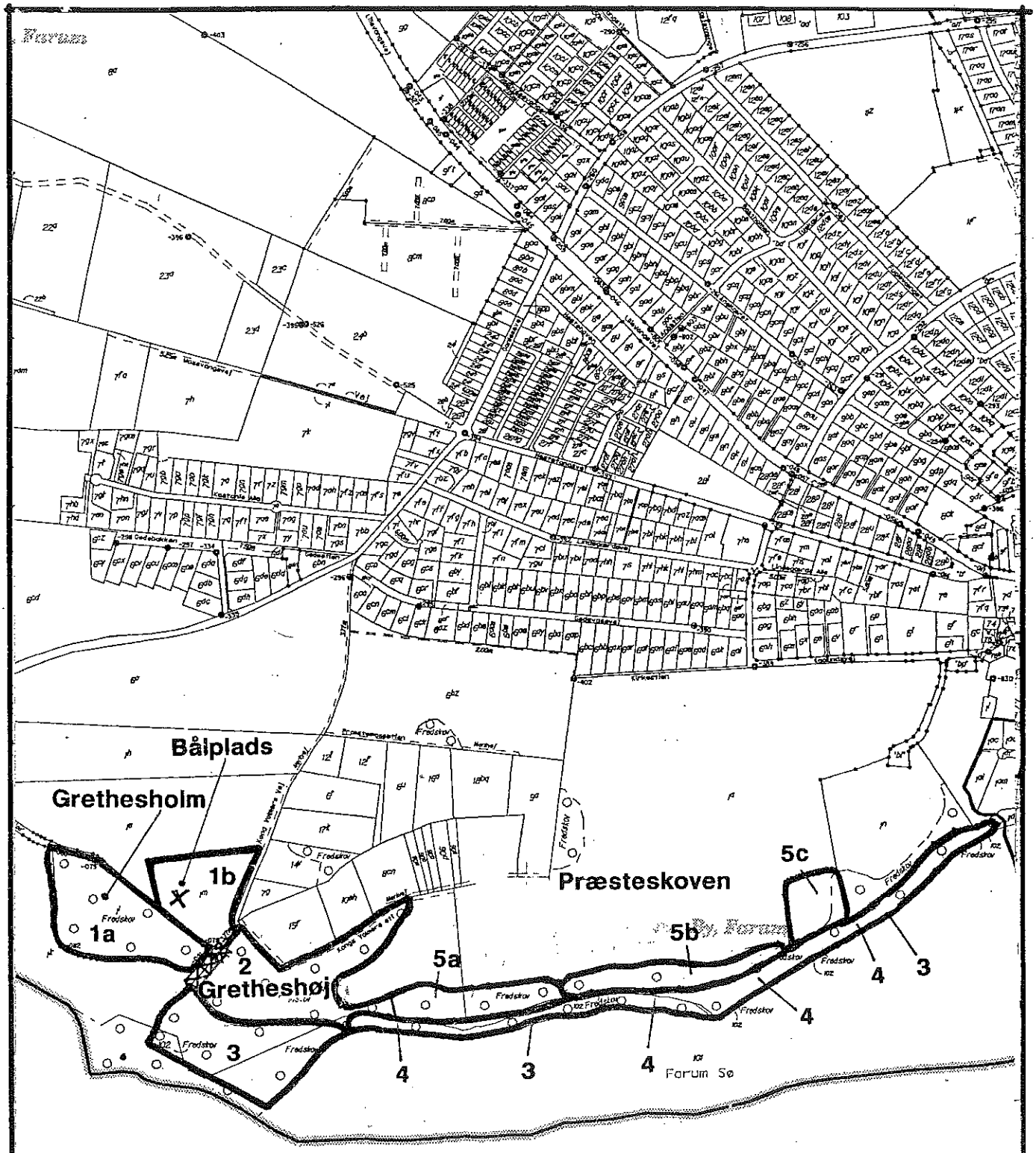

Delområderne 1-5

figur 2

Beliggende på nordsiden af Farum sø vest for Farumgård

Afgrænsningen af område 5 er ændret i forhold til "Skovplejeplan 88"

——— områdets afgrænsning

⊠ skilte, bomme eller natursten

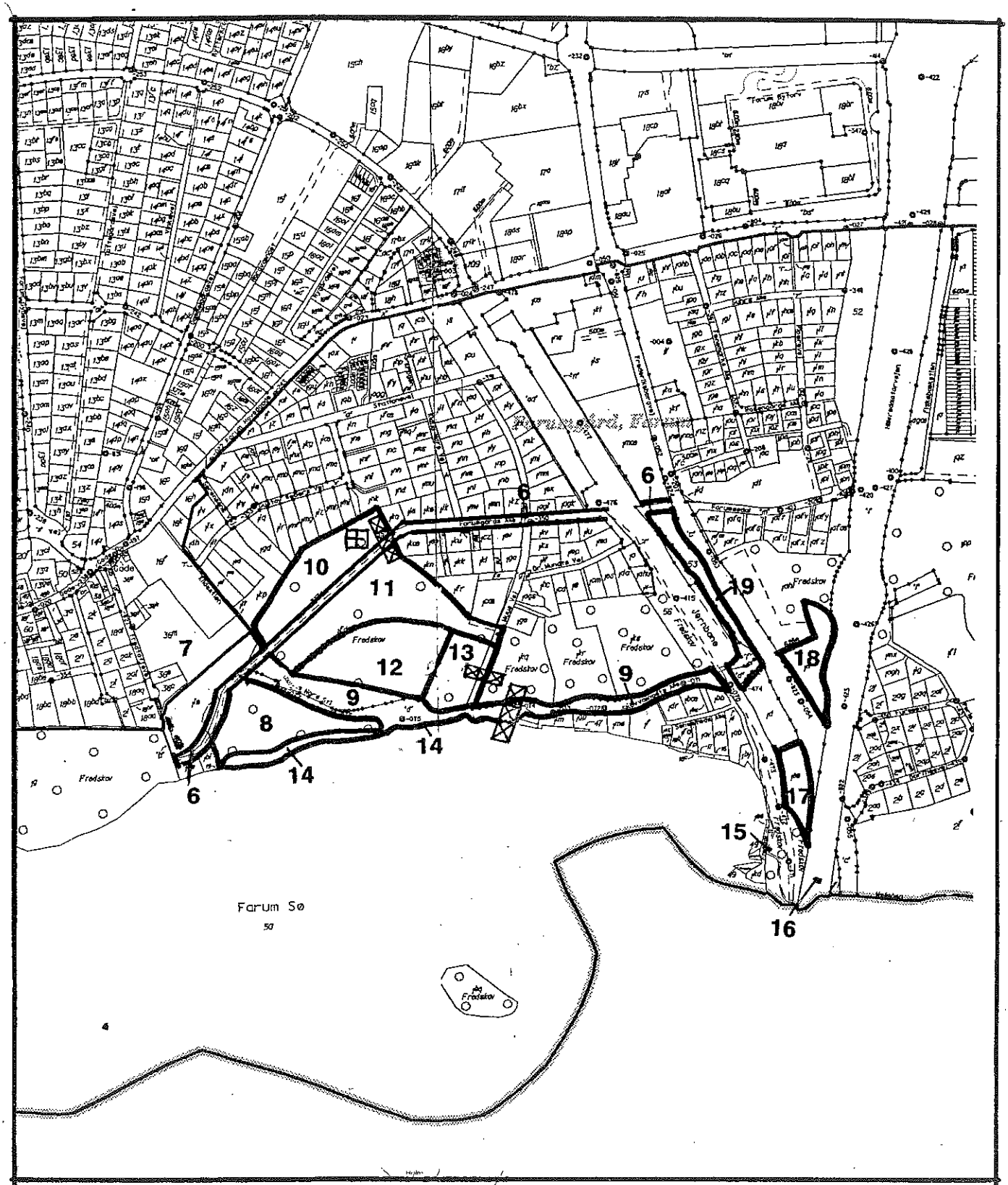

Delområderne 6-19

figur 3

Beliggende på nordsiden af Farum sø øst for Farumgård

Områderne 7, 15 og 16 er udgået af skovplejeplanen

Afgrænsningen af 9 og 19 er ændret siden Skovplejeplan 88

——— områdets afgrænsning

— — — forslag til ny vejføring

⊠ skilte, bomme eller natursten

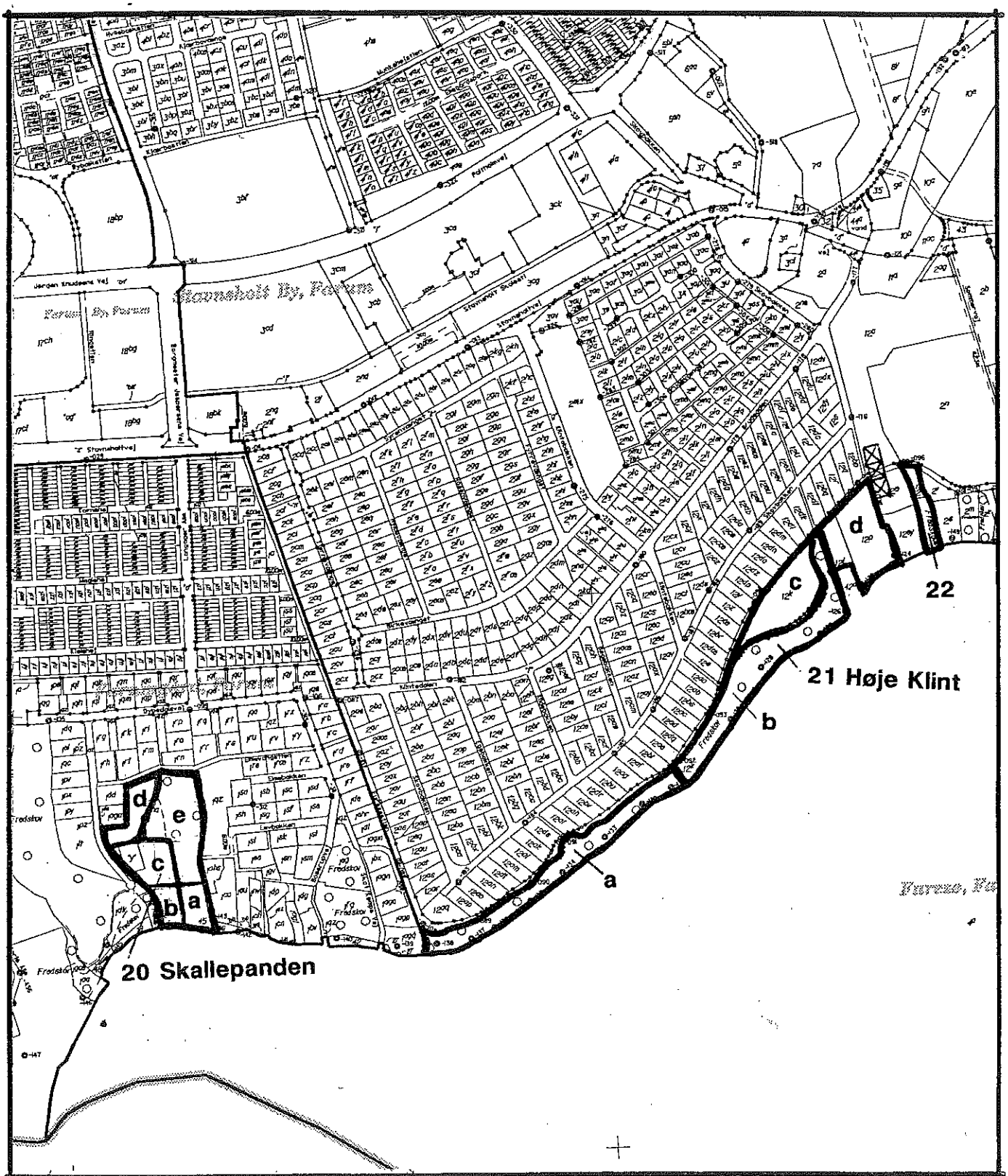

Delområderne 20–22

figur 4

Beliggende på nordsiden af Furesø vest for Høje Klint

——— områdets afgrænsning

⊠⊠⊠ skilte, bomme eller natursten

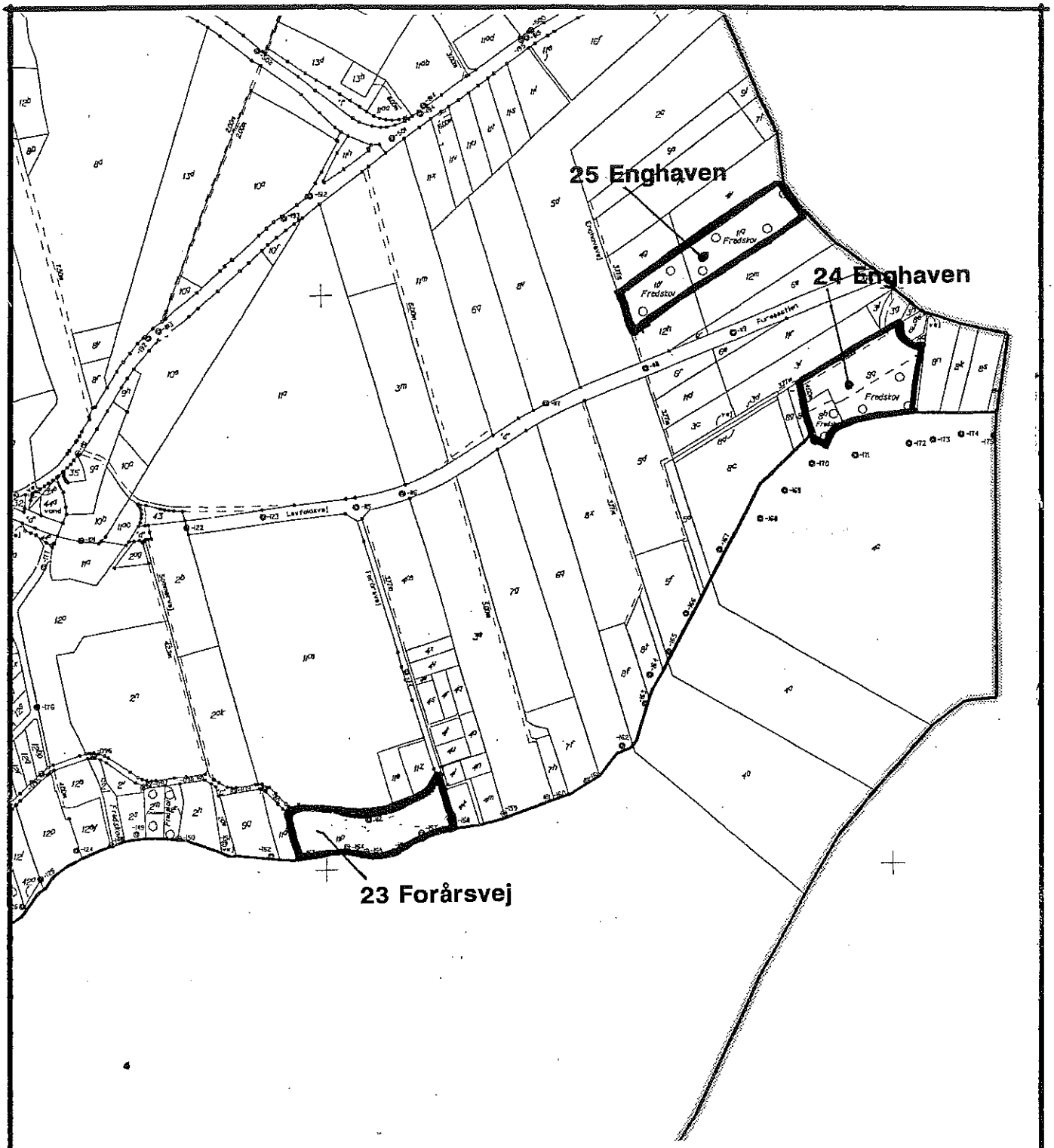

Delområderne 23-25

figur 5

Beliggende på nordsiden af Furesø øst for Høje Klint

—— områdets afgrænsning